

PRACOVNÍ SEŠIT

Projekt:	Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend
Číslo projektu:	CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003539
Veřejná zakázka:	Vzdělávání v oblasti sociální práce s osobami ohroženými ztrátou bydlení včetně problematiky dávek na bydlení

5. PRAXE V DÁVKOVÉ PODPOŘE BYDLENÍ A JEJÍ KONTEXTUÁLNÍ PROPOJENÍ S DALŠÍMI MOŽNOSTMI PODPORY

V této kapitole je podán přehled o všech pojistných i nepojistných dávkách v rámci sociálního systému České republiky. Modul je zacílen na dávky, které se váží k zajištění finančních prostředků na úhradu nákladů na bydlení, a to jak v rámci státní sociální podpory, tak v rámci pomoci v hmotné nouzi. Dále následuje téma zaměřené na aktivní politiku zaměstnanosti jako na další motivační prvek pro zajištění úhrad nákladů na bydlení. Je také zmíněna podpora pro ohrožené / přednostní skupiny osob v rámci uplatnění se na trhu práce.

Otázka bydlení a financování jeho nákladů, patří mezi nejčastější životní situace, které lidé řeší.

Struktura osob řešících tento problém je široká. Některé osoby si zvládnou finančně zajistit bydlení s pomocí nástrojů sociální politiky státu, konkrétně s pomocí dávkového systému, protože se aktivně spolupodílí svými dalšími příjmy na úhradách nákladů na bydlení. Osoby s vlastním současným či dřívějším příjmem, které jsou či byly účastny na sociálním zabezpečení, mohou (za splnění podmínek) navíc využívat i systém pojistných dávek. Jiné osoby jsou zcela odkázány na dávkový systém a nejsou schopny svou situaci aktivně řešit samy. Ve většině případech nemají nebo neměly příjem, nelze je zapojit do systému pojistných dávek. Tyto osoby pak potřebují širší podporu. Podpora je zacílena zejména na aktivizaci klienta, tzn. s cílem podpořit klienta v získání vlastních příjmů. K tomu slouží nástroje aktivní politiky zaměstnanosti. Dávky státní sociální podpory či pomoci v hmotné nouzi přichází na řadu až v případech, kdy je vlastní aktivita (příjem) osoby nedostatečná pro pokrytí nákladů na bydlení nebo existují-li objektivní překážky, které brání osobě získat příjem vlastním přičiněním.

Zaměstnání je zásadní pro zajištění finančních prostředků pro osobu či rodinu. V naší společnosti jsou lidé, kteří nemají problém s nalezením zaměstnání, ale příjmy mají nízké. Od výše příjmů osoby či rodiny se pak odvíjí i typ bydlení osoby či rodiny.

Na různé typy bydlení je možné využít různé dávky na bydlení. Pro stanovení výše dávky je podstatné, jakou měrou se započítávají náklady či příjmy žadatele o dávku. Všechny tyto faktory ovlivňují setrvání klienta v bydlení. To je hlavním cílem pro jeho stabilitu v daném prostředí, jeho snadnější ukotvení v regionu a vytvoření podmínek pro jeho rozvoj v dalších oblastech, jako je např. hledání zaměstnání.

Kapitola se dále zaměřuje i na dávky pomoci v hmotné nouzi, které jsou dalším nástrojem pro řešení nepříznivé finanční situace osob. Uvádí příklady, kdy je možno propojit využití několika dávek. Vysvětluje i instituty přímé úhrady dávky a zvláštního příjemce. Popisuje situace, kdy je možné využít mimořádnou okamžitou pomoc.

Vše zmíněné pomáhá ke zlepšení nepříznivé sociální situace klienta. Ten by si po nastavení pomoci pro překlenutí nepříznivé sociální situace, měl osvojit další dovednosti, které mu pomohou zapojit se do pracovního procesu. Zapojení klienta do pracovního procesu by mu mělo přinést takové příjmy, aby si co nejvíce nákladů na své potřeby či potřeby rodiny hradil sám a nedošlo k jeho sociálnímu vyloučení. To je hlavním cílem pojistných i nepojistných dávek.

PODKLADY PRO PREZENČNÍ ŠKOLENÍ

1) Cvičení: Příkladová situace 1

Zadání:

Na Úřad práce ČR za Vámi přijde klient. Změnil bydliště, ale trvalý pobyt má stejný (na obecním úřadě ve správním území daného ÚP ČR). Bydlí v bytě, který není zkolaudovaný, a má tam smluvně ujednáno bydlení. Ztratil zaměstnání, kde pracoval několik let, manželka nyní nastoupila na peněžitou pomoc v mateřství, do konce minulého měsíce pracovala. Má ještě dvě děti, které chodí na ZŠ a spadají do kategorie 6–15 let.

Co klientovi nabídnete ke zlepšení jeho nepříznivé situace?

Prostor pro poznámky:

---

2) Cvičení: Neúplná žádost

Zadání:

Na Úřad práce ČR přijde klient s neúplně vyplněnou žádostí o dávku (typ dávky není v tomto příkladě podstatný) a má s sebou pouze některé doklady, podle nichž by se dala žádost vyplnit. Neví, co by měl kam vyplnit a je celkově ze všech kolonek zmatený.

Jak budete postupovat, a jak s ním budete komunikovat? *(Lze provést ve dvojicích)*

Prostor pro poznámky:

---

3) Cvičení: Výňatek z formuláře Žádost o mimořádnou okamžitou pomoc

Níže jsou vykopírovány výňatky z formuláře Žádost o mimořádnou okamžitou pomoc. Vyberte si 2 typy mimořádné okamžité pomoci z části B. a napište pár větami popis životní situace a účelu použití mimořádné okamžité pomoci v části C. Popisujte životní situaci z pohledu „Vašeho“ smyšleného žadatele. Pokud si vyberete v části B. poslední možnost, vyplňte i návaznou část formuláře E. Zkuste k Vámi vybraným typům mimořádné okamžité pomoci vypsát i přílohy formuláře, které bude žadatel potřebovat (dle Vámi smyšlené skutečnosti).

Prostor pro poznámky:

B. Typ mimořádné okamžité pomoci:

Zaškrtněte prosím pouze jednu z následujících šesti variant. Pokud chcete požádat o další typ mimořádné okamžité pomoci, vyplňte nový formulář.

- Újma na zdraví
- Vážná mimořádná událost
- Nezbytný jednorázový výdaj
- Nezbytné nebo odůvodněné náklady (vzdělání)
- Nezbytné nebo odůvodněné náklady (předměty dlouhodobé potřeby)
- Ohrožení osoby sociálním vyloučením

C. Popis životní situace a účelu použití mimořádné okamžité pomoci:

E. Výběr životní situace:

Vyplňte pouze v případě, že jste v tabulce v části B zvolili ohrožení osoby sociálním vyloučením (šestá volba).

- Jsem po propuštění z výkonu vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody
- Jsem po propuštění ze školského zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy nebo z pěstounské péče po dosažení zletilosti, respektive v 19 letech
- Jsem po propuštění po ukončení léčby chorobných závislostí ze zdravotnického zařízení, psychiatrické léčebny nebo léčebného zařízení pro chorobné závislosti
- Nejsou uspokojivě naplněny mé životně důležité potřeby vzhledem k tomu, že jsem osobou bez příštěší
- Moje práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby
- Jiná životní situace:

4) Cvičení: Osmisměrka

Zadání:

Najděte 15 výrazů, které se týkají probraného tématu. Jedná se o jednoslovné výrazy. Cvičení je formou klasické osmisměrky. Výrazy hledejte ve všech osmi směrech (lineárně, svisle, úhlopříčně).

O	T	I	N	Á	J	E	M	N	É	Ř	M	É	A	C
V	S	D	R	L	J	Š	Á	H	C	P	Í	Ž	R	S
M	O	O	H	R	Č	U	P	Ř	Í	J	E	M	C	E
L	N	J	B	E	T	M	B	K	N	O	Ž	N	L	Í
D	C	Y	M	A	V	O	L	N	Á	K	L	A	D	Y
Á	Á	Ž	M	B	I	B	U	S	N	I	C	T	U	P
V	M	T	A	Y	K	I	R	J	T	F	Ž	I	M	Č
K	O	J	T	D	R	L	A	F	S	R	O	D	Ě	H
A	D	Ž	Y	L	A	I	T	L	Ě	Y	V	I	F	P
P	U	N	B	E	S	T	Á	T	M	I	M	L	Í	K
Z	Á	K	O	N	B	A	E	A	A	L	Č	A	D	T
L	V	U	P	Í	N	C	R	L	Z	M	Y	V	H	E
K	O	Í	T	A	P	D	O	P	L	U	Z	N	O	P
Ě	C	P	I	C	Y	M	D	L	I	N	V	I	Š	A
S	T	E	V	F	B	Í	N	E	Č	U	O	L	Y	V

Prostor pro poznámky:
